

Un estudi obra de vuit professors de la facultat d'Infermeria de la UdL constata que el personal de les residències geriàtriques pateix una precarietat laboral que afecta la seua pròpia salut i també l'atenció que reben els usuaris. El treball es basa en els resultats d'una enquesta de 156 auxiliars d'infermeria i 53 infermeres de 19 geriàtrics.

SANITAT INFORME

La precarietat laboral als geriàtrics afecta la salut de personal i ancians

Un estudi d'Infermeria de la UdL constata que la situació és pitjor als privats

J. MARTÍ/S. ESPÍN

LEI DA | La precarietat laboral a les residències geriàtriques és tanta que afecta la salut dels treballadors i l'atenció als ancians. Així ho constata l'avenç d'un estudi elaborat pels professors d'Infermeria de la Universitat de Lleida (UdL) Ana Mari Fité, Montserrat Gea, Álvaro Alconada, José Tomás, Joan Blanco, Eva Barallat, Judith Roca i Carles Muntaner, que han estat publicats en un article a la revista *International Journal of Environmental Research and Public Health*.

Els autors d'aquest treball han enquestat 53 infermeres i 183 auxiliars d'infermeria de 19 geriàtrics públics, públics amb gestió privada i privats de Lleida i Catalunya, amb un qüestionari que mesura l'escala de precarietat laboral.

Els resultats indiquen que el nivell de precarietat és més elevat quant a salari, temporalitat i vulnerabilitat, i menor en desempoderament, drets i exercici dels drets.

Així mateix, és més gran als geriàtrics de gestió privada que als públics. Per això, l'article apunta que aquest aspecte qüestionaria la privatització d'aquest tipus de serveis al subordinar les condicions dels treballadors i l'atenció que presten a la lògica del mercat.

Una de les autores del treball, Montserrat Gea, va assenyalar que les diferències de les condicions laborals d'auxiliars i infermeres d'aquest sector amb les dels hospitals o els centres de Primària "són brutals". "Els sous poden ser la meitat", va subratllar, i va afegir que "els contractes a les residències són absolutament discriminatòris" per a la mateixa categoria laboral.

Gea va considerar que la solució passa per augmentar el pressupost destinat a aquest sector i va incidir que l'estudi demostra que les condicions a les residències privades o de gestió privada són pitjors que a les públiques, quan a Catalunya "el model és que n'hi ha moltes de privades i molt poques de públiques".

D'altra banda, Gea va assenyalar que els usuaris dels geriàtrics són persones molt grans que pateixen un deteriorament físic i/o cognitiu que fa necessari més temps d'atenció del personal, però que succeeix el contrari.

DADES I CLAUS

1.026

EUROS BRUTS AL MES

És el salari mitjà dels 239 professionals enquestats en aquest estudi, dels quals 53 eren infermeres i els altres 186, auxiliars d'infermeria de 19 residències, entre les quals n'hi ha de públiques, de públiques de gestió privada i de privades.

1.347,42

EUROS BRUTS AL MES

El salari base que està fixat al conveni vigent del sector dels geriàtrics per a un professional d'infermeria per una jornada de 40 hores setmanals. Hi ha plusos per treballar en festius i diumenges, de nit i per disponibilitat.

997,16

EUROS BRUTS AL MES

És la retribució fixada per als auxiliars d'infermeria, també per 40 hores. Tenen els mateixos plusos que el personal d'infermeria. El sou és el mateix per a un cuiner i per a un auxiliar de manteniment o porter és de 979,68 €.

Dones

Les dones copen la immensa majoria dels llocs de treball als geriàtrics. Dels 239 enquestats en l'estudi d'aquests professors d'Infermeria de la Universitat de Lleida, el 92,8% eren dones i la mitjana d'edat era de 42 anys.

Joves molt precaris

L'avançament de l'esmentat estudi indica que els empleats més joves són els que pateixen més precarietat, amb pitjors salaris i més inestabilitat laboral.

Riscos

El treball assenyalat, a més, que els baixos salaris comporten riscos no tan sols per a la seua salut, sinó també per a la dels usuaris, ja que afecta negativament l'atenció que reben.

Pública i privada

Els resultats de l'enquesta demostren que la precarietat és més gran a les residències de titularitat o gestió privada. Per això, qüestionaria la tendència a la privatització d'aquests serveis.

Els auxiliars, encara pitjor

Una altra qüestió que constata aquest treball és que els auxiliars es troben encara en pitjor situació que els professionals d'infermeria pel que fa als baixos salaris i a la temporalitat.

Els públics, una minoria. A Lleida ciutat, l'únic geriàtric que és propietat i està gestionat per l'administració és la Llar de Sant Josep, a la imatge. L'empresa pública GSS en gestiona dos a Balàfia.

"Poca gent vol treballar d'això pels salaris i per la pressió"

"Si treballas en una residència tens menys reconeixements que si ets en un hospital, quan tens més responsabilitat i pressió." Així ho afirma una infermera que treballa en un geriàtric, que assegura que té un altre treball al sector sanitari per complementar-se el sou i explica que a la tarda té a càrrec seu entre 100 i 120 ancians. "Has de fer d'infermera, psicòloga i fins i tot mig de metge. Els residents necessiten cures especials i et sents impotent quan veus que no hi arribes", relata. Subratlla que "poca gent vol fer aques-

ta feina" pel sous i la pressió. "Hi ha una rotació de personal brutal i això ho pateixen els residents", incideix. Una auxiliar de geriatria d'un centre de la capital també denuncia la pressió que pateixen i afegix que no se senten avalats per la direcció. Va assenyalar que

CRÍTQUES

CCOO critica que la Generalitat no inverteixi en un conveni per dignificar el sector

falta personal per atendre correctament els residents i que no cobren les hores extra ni els són compensades d'una altra manera. "I no et pots queixar. Cada dia estic més desencisada", remarca.

Una portaveu de CCOO, Helena Motos, destaca que els geriàtrics es regeixen per un conveni estatal i que en reclamen a la Generalitat un a Catalunya per "dignificar el sector i perquè no hi hagi fuga de professionals, però diuen que no hi ha diners". Veu un contrasentit no apostar per millorar les condicions

laborals dels geriàtrics quan cada any hi ha més demanda a l'augmentar el nombre de gent gran i dependents.

"Sort de les persones vingudes de fora perquè, si no, moltes residències no trobarien personal", afirma. Va apuntar que un noranta per cent de les treballadores són dones i va afegir que els sous d'un geriàtric estrictament públic són un trenta per cent superiors als públics amb gestió privada. D'altra banda, va criticar que en algunes residències s'assigni a auxiliars tasques pròpies d'infermeres.